

Justis- og politidepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Deres ref:

200903351 EP HCH/LNR/bj

Vår ref:

Dato:

26.08.09

Høringsuttalelse – NOU 2009: 11 Kredittavtaler

Gjeldsoffer-Alliansen vil kommentere forslaget til § 49 (1):

Før kredittavtale inngås skal kredittgiveren vurdere forbrukerens kredittverdighet på grunnlag av fyllestgjørende opplysninger innhentet hos forbrukeren og om nødvendig fra relevant database. Kredittgiver har rett til å kontrollere opplysninger innhentet hos forbrukeren ved undersøkelser i relevant database.

Et merkelig forslag, da alle involverte parter er fullstendig klar over at det ikke eksisterer noen relevant og pålitelig database i Norge. Betalingsanmerkninger og ligningsdata kan riktignok undersøkes, men forbrukerens totale gjeldsbyrde finner man lite eller ingen opplysninger om.

Gjennom 18 år som rådgivere har vi bistått mange medlemmer med søknader om gjeldsordning, og i den forbindelse innhenter vi de tre siste års selvangivelser. Det går igjen hos mange at gjelden er tatt opp over flere år, og fremkommer tydelig på deres selvangivelser. Dersom finansieringsselskapene hadde tatt seg bryet med sjekke vedkommendes selvangivelse, ville svaret på lånesøknaden blitt et kontant nei! De vi kan omtale som seriøse banker pleier å kreve kopi av selvangivelse ved lånesøknader. Problemet er de mange finansieringsforetakene med de fristende tilbud: Kr. 100.000 uten sikkerhet, svar på kort tid!

Når en håpløs gjeldstynget person får en gjeldsordning, vil alle kreditorer bli påført tap, også de som har utført et godt bankhåndtverk. Dette kan umulig kalles rettferdig!

Gjeldsoffer-Alliansen har i flere år arbeidet for å få innført et gjeldsregister etter mønster av Sverige. Her kan långivere gå inn og finne hvor mye gjeld Svensson allerede har, og dermed få et godt grunnlag for å behandle en lånesøknad. I Norge har det blitt reist sterke motforestillinger mot dette forslaget. Først ute var naturligvis Datatilsynet og Personvernemnda, men også utlåns siden har merkelig nok hatt motforestillinger. Et av argumentene var at registeret også ville omfatte et stort flertall som ikke sto i fare for å misligholde sine forpliktelser.

Derfor vil vi fremme et forslag som er adskillig mer treffsikkert:

Finansavtaleloven må sette som vilkår at ved alle lånesøknader over kr. 5.000 (summen bør diskuteres) skal det medfølge en kopi av siste års selvangivelse!

Dersom problemer oppstår i ettertid grunnet for stor gjeldsbyrde, og kreditor ikke kan fremvise kopi av selvangivelsen, bør veien til Bankklagenemnda og sletting av gjelden bli kort!

Gjeldsoffer-Alliansens forslag vil ikke løse alle problemer, men de fleste. Naturligvis vil det ikke stoppe rene svindlere, som bevisst tar opp en stor gjeld i løpet av kort tid. Dette bør imidlertid være sak for politiet. Med vårt forslag vil også argumentet om at uskyldige blir berørt, falle til jorden. Informasjonsutvekslingen vil foregå utelukkende mellom lånsøker og utlåner.

§ 67 - Forskrifter

Gjeldsoffer-Alliansen støtter Forbrukerombudets kommentarer til denne paragrafen, særlig at kravet til kontantinsats heves fra 10 % til 20 %.

Med vennlig hilsen

GJELDSOFFER-ALLIANSEN

Bengt Scheldt